

[Larsen (Bjerre).]

at Landets Høst bliver den størst mulige, idet Adgangen til at fremskaffe Raastoffer udefra jo nu er blevet meget vanskelig.

Det, Lovforslaget derfor tager Sigte paa, er at sikre Landbrugeren en Kredit, der hviler paa et saadant Grundlag, at Bestræbelserne bliver mere end et Slag i Luften, og jeg mener, at Lovforslaget i saa Henseende har ramt det rigtige. De Forretninger eller private, der forsyner en Landbruger med Saasæd, Frø eller Kunstgødning, faar efter Lovforslaget Sikkerhed for Betalingen ved en Fortrinsret i Høsten for 1932. Denne Fortrinsret kan kun indrømmes, naar Kommunalbestyrelsen anbefaler det og afgiver en Erklæring om, at den af vedkommende Landbruger bestilte Mængde af Varer staar i et passende Forhold til Ejendommens Størrelse og den paa Ejendommen anvendte Driftsmaade. Det vil altsaa sige, at der finder en vis Kontrol Sted, hvilket altid vil være en Betyggelse for, at Misbrug ikke kan finde Sted, hverken fra den ene eller den anden Side. Ligeledes maa Kommunalbestyrelsen paase, at den forlangte Pris for Varerne maa anses for rimelig.

Jeg mener ogsaa, det bør nævnes, at Fortrinsretten bortfalder, saafremt der ikke, inden Begæring om Udpantning indgives, tilvejebringes en Erklæring fra Kommunalbestyrelsen om, at den bestilte Mængde af Kunstgødning, Frø og Saasæd er tilført Ejendommen og anvendt paa dens Jorder.

Fortrinsretten sikres ved, at der stiftes et Pantebrev, hvori der skal henvises til nærværende Lovs Bestemmelser og til Kommunalraadets Erklæring, som skal vedhæftes Pantebrevet. Pantebrevet tinglyses og noteres paa vedkommende Ejendoms Blad i Tingbogen. Hvis Udstederen af Pantebrevet er Forpagter eller Lejer af Ejendommen, er Noteringen betinget af, at Ejeren giver Samtykke.

Der er efter min Formening ikke meget at sige til disse Bestemmelser; jeg mener, det er absolut nødvendigt, at disse Fordringer opfyldes forud for alt andet. Det vil jo være skæbnesvangert, om Landets Jorder ikke skulde kunne blive tilsaadet nu i Foraaret, det vil heller ikke være godt, om der ikke bliver anvendt Kunstgødning, og for at alle vanskeligst stillede Landbrugere kan faa Gødsningen og Saaingen gennemført, er det nødvendigt at gaa frem paa denne Maade. At en Del Landbrugere kan blive hjulpet over Vanskelighederne med Sædekorn gennem Naboer, Venner og Bekendte, er meget muligt, men

det sker mange Gange paa den Maade, at de, der har været i Vanskeligheder og er blevet hjulpet, af deres Høst maa aflevere en Mængde, der svarer til det, de har faaet som Saasæd, hvad jeg finder meget rimeligt og naturligt.

Jeg mener, at det netop er det rigtige, at der gives Ret til Udpantning i Høsten for Forretninger og handlende, der leverer de for vor Høsts nogenlunde Sikring nødvendige Varer. Skulde Panthaverne føle sig brøstholdne over Fortrinsretten, er der jo den Udvej, at de selv kan sørge for at tilvejebringe Kunstgødning, Frø og Sædekorn, thi det maa dog interessere Panthaverne overmaade meget at sikre Ejendommens Høst.

I Lovforslaget er der ganske naturligt en Bestemmelse om, at saa længe Fortrinsretten bestaar, kan Pantsætteren ikke sælge Høsten helt eller delvis uden Panthaverens Samtykke. Fortrinsretten er gældende indtil 1. December. Det skyldige Beløb er derimod forfaldet til Betaling den 1. Oktober 1932, men ved at give en Frist, saaledes at Landbrugeren disponerer over en Del af Avlen, f. Eks. til Svineproduktion, kan der gives ham Adgang til at dække Fordringen paa bedre Maade.

Om dette Forhold har der, som ogsaa den højtærede Landbrugsminister nævnte i sin Forelæggelsestale, været forskellige Meninger i Landbokommissionen, hvor der ellers har været Enighed om Lovforslaget. Der har været Ængstelse for, at hele Høsten kunde være opfodret til 1. December. Jeg mener nu, at denne Ængstelse vil være overflødig, thi Landbrugeren vil forstaa, at ligesom han ikke maa sælge noget af Høsten uden Panthaverens Samtykke, maa han ikke, i alle Tilfælde ikke uden Samtykke fra denne, fodre sin Høst op. Og navnlig vil det, efter som Situationen i Øjeblikket ligger for Landbruget, være saaledes, at det mindre Landbrugs Stilling vil blive overordentlig vanskelig, hvis der sættes for kort et Tidsrum mellem Forfaldsdagen og den Dag, paa hvilken Tidsfristen for Retten til Udpantning er forløbet. Der vil være mangen en mindre Jordbruger, som kan gøre et Hold Svin færdige med en Del af den nye Avl og derved have lettere ved at klare sine Forpligtelser.

Til sidst vil jeg gerne pege paa, at Pantebrevene skrives paa ustempelt Papir, at Tinglysning og Udslettelse af Tingbogen sker uden Gebyr til Statskassen, og at Udslettelsen foretages af Dommeren uden Fremsættelse af Begæring derom fra vedkommende.